

2 Timoti

Kerek Ayoob Poolbed Timoti Yaa Wongkoon

Kerek Kee Komo Dowad Wongkoon

Poolbed ibduruk Timoti yaa wongkoonbed ari kuu Rom koronde weng amun dakmen yareboone, ika awinenekorib nen Rom aombed wii darewoob aom kaaniwen. Kwane, ye ayiiwe bobni kuu dungkunmo keroon kuu yekaadkeroon, angkon ye awanenidan yena wenebiwen kowe, kerek kee wongkoon. Ye dowaken kuu neyiib yaa kirod mene ande wongkoon. Kwane, durud konde yenbandi yemoon kuu anam andiwendan yaa meneboon kowe, kangdommo dobere andi ye weng yenayiib wongkoon. Wongkoon ye weeb kuu AD 66 o 67 areb.

Korok Weng

1. Amun Kerundi Ye Weng Ibduruk (1:1-2)
2. God Ye Deme Yaa Korondiyiibban Awinenbere Andi Inamen Kowoon (1:3-14)
3. Pool Ye Dobiri Kerekmen Daanoon (1:15-18)
4. Timoti Yaa Ambobani Ye Weng Kowoon (sapta 2)
5. Aronki Yeenbon Kerewini Kerekmen Daanoon (sapta 3)
6. Ongkandi Weng Yeenbon (4:1-18)
7. Yeenbon Kubendi Weng (4:19-22)

1 ¹Ne kuu Pool, Yesu Keresumbed God ye dowaken yaambad kinoona ye apaso keraan. Yesu Keresu yaa anam andiwendan wadkeri kandaniib ye weng kunduk dakmi dowad ne kinoon.

²Timoti, eb kuu ne mimyob dowaken keebdi ye dana, eb yaa wongkani keebdaan.

Eb yaa kabamoon keebdi ye mimyob dowakeniib mimyob keebde kakman are nonondandiyiib yewenubmo dobiriyiib kuu Ambe God yoom nub Yariman Yesu Keresu yoom yaambad bangkabdime.

Anam Andi Yaa Korondiyiibban Doberembere

³Ne kuu eb dowad aronkiyiib amnoomiib kurikuri kamembirimain kuu God yaa eso andimain. Ne kuu ambarakmiyiibban ye inameniib ye deme awinaan, nawoyambed awinmo miniwen areb awinaan kumbed eb dowad kurikuri kerimain. ⁴Domobde wanaane ne dowad ameng kamewen kuu ika meeneni wedmebda andi ye dowaken darewoob keraan. Wedmebdaniin kuu kubi darewoob keraniin. ⁵Kedi, eb anam andi yorokmo awinimaab yaa ika meenaan. Kuye anam andi kuu eb awo Loisbed ibduruk ibmo anam anduune, kwane ari eb ena Eunis ibmo anam anduune, kwane ari eb kwangkon anam andewen kuu wedme nekaadkeraan kii.

⁶Kekee kwamunekob ne monkone daabdiin, ne dingki eb ari koweni God yaa kurikuri kamaane yembed ye deme ye aromkono komo kabdoon kuu, kuyaambed kwane awine ambangkebko inamen kee darewoob kerok andid. Kukuu amot embeng yaa wuruwaawa dene amot yumbu darewoob kerimaan areb kerok. ⁷Amborom kuu God kuu yiiwa nuwa yaa unimaan ye kingkin kondindo, aromkonoyiib mimyob dowaken keendiyiib kangkadmiyiib ye kingkin kondoon.

⁸Kowe, nub Yariman komo kamoone ye weng dakmiyiwa ne ye dowad wii aom doriiniwa yaa karak bobnaab. Kwane, eb kuu ne daboknebko Godbed komo aromkono kondoon kuyaambed Yesu ye weng amun ye dowadbed dabab kuu kandem. ⁹Godbed nub kuu bobni yaa burudande bindene karadmo dobirime ande baandoon. Kwamoon kuu nub komo kamuwen kumbedban, yeka ye inamen nekwooniib ye kabamoon kondoon ye mimyob dowakeniib kumbed kii. Kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kee Godbed okada ambida ma andowe ongmindo yaron yirimbed Yesu Keresu yaambed nub yaa kondoon, ¹⁰kumban nub Bobni Yaa Burudande Bindi Ye Karub Yesu Keresu angkane monoon yaambed kibikee kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kee dianmo keroon. Ye kuu bobni yaromkono monmarekore, ye weng amun yaambed wadkeri anamiib bobnindeban ye dobiriyiib ben dian keroon.

¹¹Kwane, ne kuu weng amun keye dowadbed kankowoon, kidangkambonbed daande kwanime andi ye demeyiib apaso demeyiib kedmengkandi ye demeyiib kui. ¹²Kwamune kamaan kumbed dabab kee kandaan. Kumban ne kuu kuyaa karak bobnainban, amborom kuu kane yaa anam andaan kuu nekaadkereni, nembed komo komo ye dingki ari kowaan kuu yembed yiminmo oonaneen kwane wene nub benwananeen yaron keranuun kuu kangdommo meenaan.

¹³Komo weng ne yaambed wengamberewen kuu, kuye kerekmen yaambed kedmengkandi ye kiwaan yorokmo kuu Yesu Keresu yaa anam andiyiib ye mimyob dowakeniib yaambed awine oone. ¹⁴Inamen amun

bangkabdoon ebbed oone andi dowad kuu korobe oone. Kingkin Karadmo nub niindem aom doreen ye awabdi kumbed kwane korobe oone.

¹⁵Eb ebkaad, ambibkin Asia ye kuristen angkodmia korem kuu ne yaa angkurom korokbewiwen kowe minindo, Faigelus yoom Eemogenes yoom yiyiib kwamune korem.

¹⁶Kumban, Yarimanbed Onesiforus yoom yambiwoom doriibdan yoom yaa mimyob keendok, amborom kuu ye kuu awawimaane kubimaine ne wii aom seiniib boroniwen dibiin kuyaa karak bobnindo. ¹⁷Kwane, ye kuu Rom angka monoon kuu ne yaa meeni darewoob keroon kumbed onmenmo yarone mene ne wedmewoon. ¹⁸Kowe, Yarimanbed nub benwananeen yaron arimbed ye yaa mimyob keenok. Efesus aom dobaraan kuu yembed kiwaan yemooon yaambad awawimaan kuu anam ebkaadaa.

Yesu Yaromkonombad Aromne

2 ¹Kowe, ne dana, eb kuu Yesu Keresu ye kabamoon kondoon ye mimyob dowaken ibnoka kangdommo kere. ²Kwane, weng maa maa kuu karub yemooon yi kerebiri arimbed nembed dakmaan wengamberewen kuu, korondiyiibban dobere yiminmo kedmengkandimaibdan yaa kondeneb oone kedmengkandime ande.

³Eb kuu Yesu Keresu ye ana nangmi ye karub amun, kowe ana nangmidan amun areb kuu dabab dabab ku menebeen kuu ibmo ewiib nuwiib kangdommo doberemberem. ⁴Karub kanembed aami aom doreen kuu yaro dore bunangka ye inamen ambangkaanban, ye dowaken kuu ye korok kubok dowad ye weng awini. ⁵Ibmo kwamune areb kuu, karub kanembed bora ayi ye karub o kabaanmo wini ye karub keroon kuu iningkuk ye amowamob awinaanban kuu trofi kandaanban. ⁶Ma, mongkob deme darewoob awini ye karub kuu yongbon kab arumoone kaine amnoon kuu yedin wande kan dangkoro anodned yimin. ⁷Komo weng ke dakmiin kee meenmenabe, amborom kuu Yarimanbed keye inamen korem kee kedmengkabdaneena kaadkeraneeb kowe.

⁸Bobnoon yirimbed nen daanoonman, King Dewid ye awo aman ari ye karub Yesu Keresu kui, ye weng amun nembed daandimain kuyaambad ye yaa ika meenme. ⁹Ye weng amun ye dowad kuu durud yewed ye dabab kandaan. Kedi, ne kuu seinbed yerengkiwen, amob domokbidan areb kii. Kumban God ye weng kuu yerengkindo. ¹⁰Kwana kowe, Godbed kinoondan yi dowad ne kuu dabab korem meneboon yaa kuu kangdommo doberembirimain. Kwanimain amborom kuu yi kangkon Godbed bindi yeman Yesu Keresu yaambad monoon kuu, dowan keraanban ye nambiriyiib kandime andid. ¹¹Weng kee anammo kei,

Nub kuu ye yoombed bobnanuub kuu, angkon kwamune ye yoom wad dobaranuub.

- ¹² Nub kuu dabab menebaneen yaa kangdommo doberembaranuub kuu, angkon kwamune korok kere ye yoom oone dibaranuub. Nub kuu ye yaa nubkaadban andanuub kuu, ye kwangkon neman nub yaa nekaadban andaneen.
- ¹³ Nub kuu ye yaa weng ongmuwen korondanuub kuu, ye weng ongmoon kuu awinaneen, amborom kuu yeka ye weng aadidmindeban kowe.

Godbed Yimin Andoon Ye Deme Karub

¹⁴ Kowe, weng ke dakmaan kee anam andiwendan yaa monkone daandimame. God ye murubia arimbed ogood weng wengberenabi kuu korondime ande ongkande. Kuye wengberenabi kuu idiibban, angkon no kwamune wengaibdan kuu wengberenabi kembed monmaraneen kii. ¹⁵ Godbed yimin andoon ye deme karub andok ande erekmab mekmeed kereneb ye kiringkono ari dobere. Kwamune ye deme karub kuu karak bobnimokban kere anam anam ye weng kuu yorokmo kedmengkandimaan. ¹⁶ Okad yiri ye weng dakmenabi yaa wangdandune, amborom kuu kwamune dakmenabidan kuu Godiibban ye inameniib darewoob kerimaib. ¹⁷ Yi kedmengkandi kuu yom deende woobkimaan ye bob areb derendaraneen. Yi kuyaom kuu Aimenaeus yoom Filetus yoom kii. ¹⁸ Yi kuu kwamune kedmengkandi anam yaa koronde ambab wande winiwen. Yimbed kedmengkandiib kuu Yesu ika menekore anam andiwendan dukniwen yirimbed ben daanoon kowe, nub kuu kiwaaniibban andiib. Keye dudi weng kembed yena yi anam andi kuu ben monmariwen. ¹⁹ Kumban komo komo Godbed kamkonomo ongme kowoon kuu kwamunemo kwane angkimbirimaan. Ke ongme kowoon kee dongka bot areb, kwari wongkoon kuu “Yariman kuu ye karuwa nimaya kuu yekaad.” andoon. Angkon weng maa kwari wongkoon kuu “Kane kanembed ‘Yesu kuu nub Yariman’ andimaibdan korem kuu arewa kami yaa korondaniib kumbed yimin.” andoon.

²⁰ Kuruweng kee, ambib kwaab kuye niindem aom kuu wuune ani ye yiribman maa maa yemoon, goldiib silvaayiibbed ongmiwen ye yiribmanmomban, yena kuu ayiib okadiibbed ongmiwen ye yiribman dangeen. Goldiib silvaayiibbed ongmiwen ye yiribman kuu deme karadmo yeman, ayiib okadiibbed ongmiwen ye yiribman kuu deme arewa yeman. ²¹ Kwamune kuu, karub maa kuu deme arewa yaa yeka kangkadme araneen kuu, ye kuu goldiib silvaayiibbed ongmiwen ye yiribman areb, deme karadmo awini ye karub, Yarimanbed ye deme bangkani ye karub, nekwe deme amun maa maa yiminmo awini ye karub kui.

²² Kumban, kewed o koyu yaambad id ye dowaken arewa kuyaa kuu angkurom korokbene kombiri wene. Kuned, niindem aom karadmo

keriwen yaambed Yariman yaa baandimaibdan kuu ebbed dabokneneb, kami yorokmoyiib anam andiyiib mimyob dowaken keendiyiib yewenubmo dobiriyiib kuye inamen darewoob kere. ²³Inameniibban nonoon ye wengberenabi yaa kuu wangdandune, ma awine kandaab, amborom kuu eb ebkaad, wengberenabi kee nangmuub nangma kami yeman kowe. ²⁴Kwane, Yariman ye deme karub kuu nangmuub nangma kami ye karubban kowe, nimakarub korem yaa amun amun kamene kedmengkandi yimin kere. Yena yaa wungkandaab. ²⁵Kane kanembed eb yaa manmo keruwen kuu ebbed yi yaa nangkembed kedmengkande. Kwamebka Godbed yi inamen aombed amonombendoko, anam anam yaa kaadkeribko, ²⁶yi inamen nandoko, awad arewambed ye dowaken yaambed kwamime ande dedmoni ye dowad ben ye kuukdem aom kamboroon yiri kuu yaro dore angkanime.

Yeenbon Aron Arimbed Yemoon Kuu God Yaa Korondaniib

3 ¹Kwamune kekei meenme. Aron yimin wande wananuun ari kuu yeka dohiri miin arewa menebaneen. ²Nimakarub kuu yika yimeren yaa kerengkan kerenib, yi inamen kumundin kuu kande odbed kan kiringkono kowenib, nubbedmo yimin ande kamenib, yi id benkoobenib, yi weng arewambed karub yena kankubunenib, yi ambe ena yi weng wengambirimokban kerenib, ee eso amun andimokban kerenib, inamen karadmoyiibban kerenib, ³mimyob dowaken ma keendimokban kerenib, amarakmi yaa mimyob kowe nonondandimokban kerenib, yena yi aningko monmarenib, yimeren kangkadmiyiibban kerenib, yeremboromdan kerenib, amun amun yaa dowakeniibban kerenib, ⁴ambodangenib, meeninban kumbed ogoodmo kamenib, nubka inamen amunmo andenib, God ye dowaken yaamban id ye dowaken yaamo dowaken darewoob keraniib kui. ⁵Yi kuu God ye dowaken yaambed dohiri areb dobaraniib kumban ye aromkono kandaibban kerenib, kuu anamban andaniib kii. Eb kuu yi yaa ma dabokne wanaab.

⁶Kwane, yi kuu wenenib nima yi inamen aromkonoyiibbandan yi ambib ambib yemyeb aomne nima yi korok kerimaib. Nima kee, yi kuu amarakmi yemoonbed dabab waroone inamen arewa maa maa yemoon yi yaa dedmonendene kwane keane kamime ande kamimaane, ⁷yi yaa kuu kedmengkandembirimaan kumban anam anam ye inamen ma kandindo. Keye nima kee arewamo kamiibdan kee yi yoman winimaib. ⁸Yanes yoom Yambres yoombed Moses yaa manmo keruwen areb kuu, arewamo kamiibdan kee anam anam yaa manmo keruwen. Yi kuu inamen unitabmo, anam andi ye dowad kuu yi kuu wunekaroon. ⁹Kumban, yi kwamune ambangkanmo ambab wanaibban, amborom kuu Yanes yoom Yambres yoom areb, kwamune yi inamen arewa kuu dianmo keraneene nimakarub korem wedmaniib kowe.

Ongkani Weng Timoti Yaa

¹⁰Kumban, eb kuu ne kedmengkandiyiib ne dobiri ye kiwaaniib komo dowad kwane ambangkimainiib anam andiyiib yodbirimbam iwarimbed dobiriyiib mimyob dowakeniib kangdommo doberembiriyiib ¹¹nenbandimaiwiib durud yewed kandaaniib kuye yoman wenewen. Komarewa nenbandiwen taun Antiokiiwa Aikoniumiwa Laistarayiiwa kuyaom kuu ebkaadaa. Kuned dabab meneboon korem yaa kuu Yarimanbed ne nen kukboroon. ¹²Anam kuu kane kanembed Yesu Keresu ye dowad God ye dowaken yaambad dobarandamiib kuu, yenambad yenbande durud yewed kondaniib. ¹³Kwane, arewa kamidan yoom aadikmidan yoom kuu arewa yiri wenenib, yena yaa birandaniwe neman birandaniib kii.

¹⁴Kumban, eb kuu komo kedmengkandi kuu beweniib komombad eb mimyob wowebdoonkob kaadkereweniib kuu kwane awine doberembere, amborom kuu kane kanembed eb yaa kedmengkabdiwenkob kaadkerewendan kuu eb ebkaadkereneb, ¹⁵eb kuu dana mana yaambad God Ye Weng Karadmo kaadkerewen. Keye weng kee, Yesu Keresu yaa anam andi yaambad Godbed bindi dowad meeni kangdom kondi yeman. ¹⁶God Ye Weng Karadmo korem kuu God yaambad meneboon. Kuku kedmengkandi yemaniib, dudi inamen arewa yaa dedmone yedmene ongkandi yemaniib, inamen unitab yaa ongkande yorokmo keru yemaniib, yorokmo dobirime ande kedmengkandi yemaniib kui. ¹⁷God ye karub kuu kwane awinaneen kuu, ye deme amun ambangi ye inamen korem be nekwaneen.

4 ¹Kwane, God yoom wad doriibdaniib dukniwendaniib wengyundi ye karub Yesu Keresu yoom yi kerebiri arimbed angkane mananeen ye wengiiwa yemad korok kere ooni ye wengiib yaa meenaan yaambad, kee kwame ye weng kee eb yaa yedme kowaan kei. ²Yesu ye weng amun kuu dakme korokbende. Aron amun keraneen o arewa keraneen korem kuu weng daandi dowad nekwe dobere. Inamen arewa yaa kuu kedmengkande ben yorokmo ongme. Kami arewa yaa kuu dedmone yedmende. Inamen o kami amun yaa kuu weng amunbed ongkande. Korem kee yodbirimbam iwarimombad dobiriyiib ongme kedmengkandiyiib kwame. ³Kwanandaan amborom kuu nimakarub yemoon kuu ma arewayiibban ye kedmengkandi yaa kuu wunekaraniib yaron mananeen kowe. Yi kuu mamaa kere yika yi dowaken wengambarande dowaken keruwen ye wengmo wengambarandamiib kumbad, weng kwamune arebmo ye kedmengkandi korok korok yemoon kai ben daboknimo kamenib yi weng dakmi yaamo wengambere dobaraniib. ⁴Yi kuu anam anam yaa yi kerendem wayerekne yangmadandenib, amonombe kan angkara dewene mooweng yaambad wengambere dobaraniib kii. ⁵Kumban, komo komo menebaneen kuu

ebkareb ooneneb kangkadme. Dabab menebanean kuu emamo kangdommo doberembere. God ye weng kanyare dakmi ye deme kuu kwane awine. God ye deme awineeb korem kuu ongme awine.

⁶Kwanandaan amborom kuu ne wadkeri kuu ok amun God yaa koni dowad ondukne wenemoon keraan kowe, ne God yaa wini ye aron kuu muneen. ⁷Ne ana kuu amunmo nangbaan, ne kabaaneni yimin yaa nandaan, ne anam andi kuu ooneni awinaan kii. ⁸Kowe kibik kee yorokmo dobiri ye kakman kandi yeman korok ari dereni yeman kuu ne dowad Ewen ari angkeen. Keyeman kuu Yariman, Yorokmo Wengyundi Ye Korok kui, yembed kuye aron arimbed ne kakman dowad kawaneen. Ne yaamomban, kane kanembed ye dangkuro mananeen yaa meeni dowaken darewoob keriwendan yaa kwangkong kwane bangkandaneen.

Ongki Weng Yeenbon

⁹Ebkareb aromneneb neyiib yaa kirod areb mene, ¹⁰amborom kuu Demas kuu okad kiri ye dobiri yaa dowakenmo kowekore ne yaa angkurom korokbewe domowe Tesalonaika angka wonoon kowe. Keresens kwangkong koronde Galasia angka wonoone, Taitus kuu Dalnesia angka wonoon. ¹¹Ne yaa kuu Lukmo doreen. Maakiib yaro nenmene, amborom kuu God ye deme awinaan yaa kuu ye kuu awawi karub amun kowe. ¹²Ne yaro Taikaikus nenduni Efesus yaa kowaana wonoon. ¹³Kwane, eb kuu yaro menebka, ne yuruk ebkad Troasman Kaapusiib yaa nowaan kuyiib nanmene. Kuyiib ne bedmi buk ku nongkobaan kuyiib benmene, kumban meeni darewoob keraan kuu ne bedmi buk kadbed ongmiwen kumbed benmene andid.

¹⁴Aleksandee awuri ongmenabi ye karub kuu ne yaa dabab darewoob kan keewoon. Kumban komo kamoon ye kakman kuu Yarimanbed konaneen. ¹⁵Eb kangkong kaadkere Aleksandee yaa indob kangbed oone dobere, amborom kuu ye kuu nubbed weng ke dakmuub keyaa kamkonomo yobdood keroon kowe.

¹⁶Ne kangdod weng ibduruk dakmaan yaa kuu karub kanembed mene ne yoman ma dore awawindo, kwane no domowe kirokmone wenebiwen. Kumban yi ambarakmi kuye kakman kuu arok. ¹⁷Kuned kuu Yariman kuu ne yoman nangkurom dorone aromkono kawoone ye weng daandaan. Kowe, ne yaambad God ye weng amun kuu yiminmo dakme korokbendako Yuudanban korem wengambaraniib kerok. Kwane, ne kuu laiyon ye mongkodkono yaambad nenwonoon. ¹⁸Kwane, arewambad nenbandi korem kuu Yarimanbed dorondare awawene ne amunmo kwane nenwene Ewen yembed oonoon aom kowaneen. Ye yaa nambiriyiib kerok, aron korem korem yeman. Anam kwanok.

Kubendi Weng Yeenbon

¹⁹Prisila yoom Akwila yoom Onesiforus yoom ye ambiwoom doriibdan yoom yaa kubendi weng keende. ²⁰Erastus kuu Korin aom doboroon,

minindo. Ma, Trofimus kuu bob anikad wande angkimboroon kowe, Miletus angka domonene manaan. ²¹Ebka aromneneb keyaa menebko yuruk aron keruk. Eubulusbed kubebdi weng keebdoon. Kwane, Pudens Linus Klaudia yoom kuristen angkodmia korem yoom kwangkong kubebdi weng keebdiib.

²²Eb kingkin kuu Yarimanbed ibnok. Kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kerubdok.